

ศศิธร ยາกรີ : ตัวละครวิกฤตในเรื่องสั้นไทย (พ.ศ.2520-2538) INSANE

CHARACTERS IN THAI SHORT STORIES, 1977-1995 อาจารย์ที่ปรึกษา :

ผศ.ดร.สุวรรณ เกรียงไกรเพ็ชร์, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร.อนงค์นาฎ เอกิจวิทย์,
325 หน้า. ISBN 974-637-198-3

การศึกษาตัวละครวิกฤตในเรื่องสั้นไทย เป็นการศึกษาตัวละครวิกฤตที่ปรากฏในเรื่องสั้นไทย ที่คีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ.2520-2538 โดยละเอียด ในแง่กลวิธีการสร้างตัวละครวิกฤต บุคลิกลักษณะของตัวละคร ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวละครวิกฤตกับตัวละครอื่น ๆ ศึกษาสารสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนเสนอผ่านตัวละครวิกฤต และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้ตัวละครวิกฤตเสนอสารนั้น หัวนี้โดยอาศัยข้อมูลจากหนังสือรวมเรื่องสั้นและนิตยสารต่าง ๆ จำนวน 10 รายชื่อ ที่มีระยะเวลาการพิมพ์ต่อเนื่องไม่ต่างกว่า 5 ปี

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เขียนมุ่งสร้างตัวละครวิกฤตเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการสื่อสารสารสำคัญของเรื่อง จึงมีการใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อสร้างภาพตัวละครวิกฤตให้ปรากฏออกนามาชัดเจน และสร้างให้ตัวละครเหล่านี้มีความสำคัญต่อการเสนอสารสำคัญ (messages) ของเรื่อง กลวิธีดังกล่าวได้แก่ การให้บทบาทเป็นตัวละครเอกในเรื่อง การสร้างบุคลิกลักษณะทางกายภาพ การสร้างสภาพจิต การสร้างภูมิหลัง และสถานภาพ และการสร้างความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในเรื่อง ในส่วนสารสำคัญของเรื่อง พบว่าตัวละครวิกฤตเสนอสารสำคัญที่แสดงถึงความล้มเหลวของสถาบันสังคมต่าง ๆ วิภาคชีวิจารณ์ค่านิยม และสะท้อนให้เห็นสภาพการณ์อันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม หัวข้อที่ให้เห็นว่า ในปัจจุบัน สถาบันเศรษฐกิจ เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลสูงสุดเหนือสถาบันอื่น ๆ สำหรับการเสนอสารสำคัญผ่านตัวละครวิกฤต พบว่าก่อให้เกิดประโยชน์ในการสื่อสารหลายประการ กล่าวคือ เมื่อสื่อสารผ่านตัวละครวิกฤต จะทำให้สารนั้นมีความเด่นชัด รุนแรง แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถลดความตึงเครียดอันอาจจะเกิดจากสารนั้นได้ เมื่อผู้เขียนอ้างว่าสารนั้นผ่านออกมายากจากปากของคนวิกฤต นอกจากนี้ยังเกิดผลเชิงจิตวิทยาต่อผู้อ่านด้วย คือเมื่อผู้อ่านเห็นว่าตัวละครวิกฤตมีความคิดที่ดีและถูกต้อง จะทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นวิภาคชีวิจารณ์สังคม ในเรื่องกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคม (Socialization) ที่มีบทบาทเป็นเกณฑ์ในการตัดสินความปกติ / ไม่ปกติ ของคนในสังคม ว่าถูกต้องเหมาะสมแล้วหรือไม่

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา วรรณคดีไทย
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต ศศิธร ยາกรີ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Paray Boonlert
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม Paray Boonlert